

Dølskur kravgongu-áskoðari.

At ein vaksín áskoðari ikki skuldi fáa meir at siga heim aftur um kravgonguna enn hetta: »Uppi í kravgonguni vóru 41 sálir, 11 kot og 2 flogg. 37 gingu heindir í buksum, og 2 vóru blanka edrúir. Runsisvalstríðið, Regin smíður og Ormurin langi eymkaðu seg gudsjamurliga. 5 gøtur vóru gingnar á enda, og 8 lutakarakar vistu, hví hesin lítli flokkur gekk so og mól, stórskelvandi í vestanstormi og barnaskráli. 5 fóru inn í Ting-húsið og nigu, løsu eitt bræv upp, nigu, takkaðu fyri seg og nigu. — Nei, ein breiður í koti, sum hann neig innarliga. »Nei, sum hatta er eygagott,« helt ein kona fyri og kelin á málinum, »Gud ráði, hatta er ikki úr Skálavík.« Hvussu tað gekk við upplestrinum? — Já, Klakksvíksskingurin læs væl, men hann vendi galnan enda til lögtingsformannin, tað skuldi hann ikki gjørt.»

Hoyrið, sigið mær, er hetta tíðindi fyri vaksíð fólk at bera heim aftur til síns sjálvs frá eini slikari stórhendring? Tað skal máti vera við!

Nei, var eg sum teir 41, hevði eg ikki gitt at haft ein einasta sjónleik aftur í Havn. — Latid tey so roynt seg.

Áskoðari.

I Keypmannahavn »Social-Demokraten« stendur viðvíkjandi leirvni í Vágum:

Belegjord for 20 Mill. fundet paa Færøerne.

Maskinmester Daniel Danielsen, »Grand Hotel« i København, er Færing, og han opdagede i sin Barndom paa Vaago en leragtig Jordart med graabrune og hvide Pletter. Han heftede sig ikke dengang ved Fundet, men glemte det ikke og har nu ladet det undersøge af Sagkyndige, der har konstateret, at Jordarten, naar den er rensat, i pulveriseret Form egner sig udmærket til Belegjord for Olieindustrien og som Smørelolie.

Danmark indfører for 1/2 Mill.
Belegjord aartlig.

Vi indfører her til Landet for

omkring 1/4 Million Kr. Belegjord om Aaret, og der er derfor nu dannet et Konsortium til Udnyttelse af det vigtige færøske Fund.

Dette Konsortium, Maskinmester Danielsen, Maskinmester Esmark Pedersen, Grosserer Louis Seligmann og Ingeniør P. Rønning var forleden hos Statsminister Stauning for at faa Tilladelse til Brydning og Udnyttelse af Mineraler, der synes at forekomme i et Kvantum paa ca. 100.000 Tons. Halydelen deraf mener man at kunne udnytte. Naar det er bearbejdet, regnes Værdien til ca. 400 Kr. pr. Ton. Det vil sige, at Fundet har en Værdi af 15—20 Millioner Kr.

Lagtinget skal nu udtale sig om Mineralens Udnyttelse.

Det er en selsagt Ting, at Udnyttelsen af Belegjorden vil give Arbejde og Fortjeneste til Færingerne. Lødsjerne har Konsortiet allerede Aftale med, og man ønsker altsaa nu en Ordning med Staten. Spørgsmaalet er, om Brydning kan ske uden videre, eller Staten skal have Afgift.

— Statsminister Stauning var meget interesseret i Sagen, der jo er af nationaløkonomisk Betydning. Firmaet Færo-Kul har i Forvejen Monopol paa Udnyttelse af et Mineral, der findes mellem Kullene i Kullejet paa Sudero, men dette Mineral synes at være et andet, end det Danielsen har henledet Opmærksomheden paa. Regeringen har bedt Lagtinget udtale sig om Sagen, og for dettes Udtalelse foreligger, kan der intet bestemt siges om Udnyttelsen af det nyopdagede Mineral.

At Jærðeigararnir hava gjørt nakran sáttmála við nakað felag um útvinnan av hesum her umskrivnað ráðevni eru skeiv boð fylgju upplýsing frá umboðsmönnum fyri Jærðeigararnir í Sandoyinni. Frá ministeriinum er enn einki komið til lögtingið viðvíkjandi koncessjónarvegan til nakað »konsortium«, ið ætlar at seta minudrift í lag í Vágum.

Amtet sendte Skrivelse af den 13. Sept. blev oplæst. Man var i Hovedsagen enig om at opnaa en Ordning af nogenlunde som af Forstanderskabet i samme Skrivelse foreslaaet, A/S Føroya Kol ser gerne, at Tvistspørgsmaalet Indankes for Domstolene, men erklærer at det selv ikke kan anlægge Sagen. Lødsjerne udsætter Spørgsmaalet, vedrørende hvorvidt de vil anlægge Sagen, til i Morgen, saafremt de til den Tid kan komme til at raadføre sig med deres juridiske Konsulent.

Protokollen oplæst. Mødet hævet.

sign. P. M. Dam. Ella Midjord.
Joan Nolsøe. Gernow.
K. Djarhuus. H. Galle. J. Olsen.
H. Marstrander. G. Petersen.
Karl Niclasen. Johannes Hentze.

Man kom altsaa ikke videre, og da man ansaa sine Mæglingsbestræbelser for faktisk strandende og man af Hensyn til Kul-sagens beskæftigelsesmæssige store Betydning for Arbejderne enedes man om samme Aften (28/9—37) at afsende følgende Telegram til Amtmanden:

»Venligst kom »Smiril« assister Forstanderskabet bilægge Kulminekonflikten.
Frødebo Sogns Forstanderskab.»

Paa dette Telegram modtog Forstanderskabet Dagen efter (29/9—1937) følgende Telegram:

»Venter Brev fra Forstanderskabet med nærmere Oplysninger bl. a. om Gernow ønsker Mægling.

Den konstituerede Amtmand.»

Straks ved Modtagelsen af

Máling Tapet Linoleum

Tlf. 81. Poul Arne Poulsen.
Tveroyri.

Keypíð frá teimum, sum lúsa í „Føroya Social-Demokrat“

Búnaðarfólk

eiga at gerast limir av
Føroya Búnaðarfelag.

Málarafórrættning.

Papp, tapet, møpulpulitur, alt málarafakinum viðvíkjandi! Best, billigast. — Ordrr frá bygðum ekspederast umgangandi.

M. P. Jacobsen, Tórshavn.
Telef. 323.

Eisini tygum

vilja gerast vissur í,
at tað loysir seg at
lýsa, bert tygum
royna eina lýsing í

„Føroya
Social-Demokrat“.

Riagið til prentsmíðjuna
máltr. 143.

„SMØRLÍKA...?
„Ja... vitaminir!!!

ALT MÁLARAARBEIÐI VAKURT OG SERA HALDGOTT TILBOÐ GEVAST ANDR. MOURITZEN

Útgevarar: Javnaðarmannafelag.
Bládstýrarnir:
P. M. Dam, Tveroyri, ábyrgdarmaður.
P. K. Mouritzen, Tórshavn.
Prentsmíðja B. Z. Jensens, Tórshavn.

Fiskimenn, arbeiðarar

haldið og lesið

„Føroya Social-Demokrat“,
ið er
tykkara blað!

! Kun med rustfrit Staal kan opnaas en
fuldstændig hygiejnisk Løsning.

Til det moderne Køkken hører:

Kekkenborde med indbygget
eller løst **Vask**, — — —
endvidere **Dørgreb** og **Knager**, alt
i rustfrit Staal. — — —

— Skinnende sølvblankt, — skal aldrig pusses! —

Nærmere Oplysninger ved Eneforhandleren
Edw. Smith, Tórshavn. — Telf. 233.

Minnist til at best, hvørt á sin hátt, eru buksupressararnir og rakibløðini hjá N. A Eidesgaard.

Higartil hava eldslekkjarar verið so dýrir, at fólk ikki hava havt evnir til at eiga teir. Men nú selur N. A. Eidesgaard eldslekkjarar fyri bara 5 krónur, so at flest øll, sum vilja verja seg móti eldibrandi, kunna nú forsyna seg.

SPEJLE

i forskellige Udførelser og Størrelser.

Rammer — Rammelister.

-- Billeder indrammes. --

Telf. 309.

A. EIRIKSTOFT

Telf. 309.

dette Telegram skrev vi efter at have forelagt Hr. Direktør Gernow Amtmandens Spørgsmaal vedrørende hans Ønske om Amtmandens mæglende Assistance:

Tveraa, d. 29. Sept. 1937.

Amtmanden over Færøerne,
Thorshavn.

Forstanderskabet havde i Aftes et Møde med A/S Føroya Kols Direktør Hr. Gernow, samme Selskabs Bestyrelsesmedlem Hr. Syssemand Djurhuus og to Ingeniører d'Herr Galle og Marstrander, Bestyrelsen for Arbejderforeningen »Fylking« samt Repræsentanter for Odelsejerne i Frødebo Sogns Kommune d'Herr Emil Hammer, Poul F. Joensen og Martin Vang vedrørende den i vor Skrivelse af den 13. ds. omskrevne Kulminekonflikt.

Skønt begge Parter var enige om, at den bedste Udvej til Ordning af Tvistspørgsmaalet var, at dette indankedes for Domstolene, kunde man ikke enes om, hvem der skulde rejse Sagen. A/S Føroya Kols Direktør Hr. Gernow erklærede nemlig, at Føroya Kol rent juridisk teknisk ikke kunde gøre det, og Odelsejerne mente heller ikke, at det tilkom dem at anlægge Sagen.

Forholdet stiller sig saaledes, meget kedeligt, idet Striden hovedsagelig kommer til at gaa ud over Arbejderne, der er afskediget. Forstanderskabet var saa af den Formening, at Amtmanden som juridisk Ekspert, og som den, der ifølge sin Stilling kan optræde uhildet og med den tilhørlige Autoritet, maaske kunde forklare d'Herr, hvem

der rent juridisk teknisk set havde at anlægge Sagen.

Man vedtog derfor at afsende følgende Telegram:

Amtmanden,

Thorshavn.

Venligst kom Smiril assister Forstanderskabet bilægge Kulminekonflikten.

Frødebo Forstanderskab.

Vi anerkender Modtagelsen af Amtets Svarteleggram:

»Frødebo Forstanderskab,

Tveraa.

Venter Brev fra Forstanderskabet med nærmere Oplysninger bl. a. om Gernow ønsker Mægling.

Den konstituerede Amtmand.